

Streszczenie pracy doktorskiej: p.t. *Philosophizing Without In-Itself: Philology, Genealogy, and the Question of Method in Nietzsche and Merleau-Ponty*.

W niniejszej pracy badam i rozważam status dwóch metod rozwijanych przez Nietzschego oraz relacje między nimi. Nietzsche zaproponował bowiem nie jedną, lecz dwie oryginalne metody filozoficzne. Pierwszą z nich jest metoda filologiczna, stanowiąca kontynuację tradycyjnego poszukiwania prawdy i wiedzy. Jej oryginalność polega na tym, że filologia nie dąży już do osiągnięcia obiektywnej i wyczerpującej zgodności z rzeczywistością samą w sobie, lecz – próbując być oszczędną w swoich aksjomatach, stosując brzytwę Ockhama w celu hierarchizowania poglądów – stara się myśleć o naszej relacji ze światem, innymi ludźmi i samymi sobą wyłącznie na podstawie doświadczenia – usiłuje zatem być jak najbardziej wierna temu doświadczeniu, przy użyciu jak najmniejszej liczby zasad i założeń. W ten sposób, pomimo odrzucenia ontologii rzeczy samej w sobie, filologia pozostaje zadaniem epistemologicznym – hierarchizowaniem różnych perspektyw zgodnie z ich wiernością doświadczeniu. Niemniej jednak ze względu na to tradycyjne zadanie poszukiwania wiedzy Nietzsche wprowadza do filozofii zupełnie nowy problem, nie dotyczący już wiedzy czy prawdy, lecz sposobu, w jaki żyjemy – pyta o wartość każdej interpretacji dla życia. Aby rozwiązać ten problem aksjologiczny, Nietzsche wypracowuje genealogię jako metodę, która przygląda się popędowi motywującym daną perspektywę, myśl, działanie lub osąd ze względu na ich wpływ na życie i na to, czy potwierdzają one życie, istnienie i świat, czy też im zaprzeczają. W ten sposób genealogia ocenia wartość naszych wartości, promując te, które najbardziej sprzyjają życiu. Dlatego filologia promuje najbardziej ekonomiczne i wierne interpretacje, podczas gdy genealogia promuje te, które wzmacniają życie.

metod zachowuje swoją własną prawomocność, ponieważ stawiają one różne pytania dotyczące doświadczenia i badają jego różne aspekty: filologia poszukuje ogólnej struktury ontologicznej doświadczenia, wspólnej dla wszystkich istot, podczas gdy genealogia zagłębia się w specyfikę każdej perspektywy, obserwując jej wpływ na życie, porównując perspektywy według tego kryterium i ustanawiając hierarchie, by móc przynieść korzyści życiu i zwiększyć jego moc.

Słowa kluczowe: epistemologia, ontologia, aksjologia, metafizyka, filozofia, metodologia.

Herentin

